

COSES D'ALBONS

QUI SOM I QUÈ FEM?

Núm. 35 – OCTUBRE. 2023

Poc a poc l'estiu deixa pas a la tardor. Afluixen una mica les temperatures, cauen les fulles dels arbres, arriben alguns núvols.... però encara seguim esperant la pluja, tan necessària.

Foto: Mar Blau

SALUTACIÓ

Benvinguts tos i totes!

Tornem amb un nou número de la revista **Coses d'Albons** per llegir, tafanejar, recordar, informar, aprendre, consultar... o, simplement, per fer-li una ullada perquè, en el fons, parla de les coses del nostre poble, les coses d'Albons.

Un altre cop volem animar-vos a participar en aquestes fulles amb articles, fotografies, comentaris o suggeriments, per tal de aconseguir que Coses d'Albons sigui més interessant i més llegida al poble. Podeu posar-vos en contacte amb nosaltres al mail **cosesdalbons@gmail.com**

En aquest número comptem amb la col·laboració de la Mar Blau, en Josep Peiris, la Mar Hostench, en Marc Sales, en Josep Peiris, en Marc Sales, en Joan Hostench, en Pep Leal, la Rosa de Cal Moreno, l'Àngels Recasens, en Fidel del Castillo i l'Ajuntament d'Albons. Moltes gràcies a tots!

Esperem que us agradi!

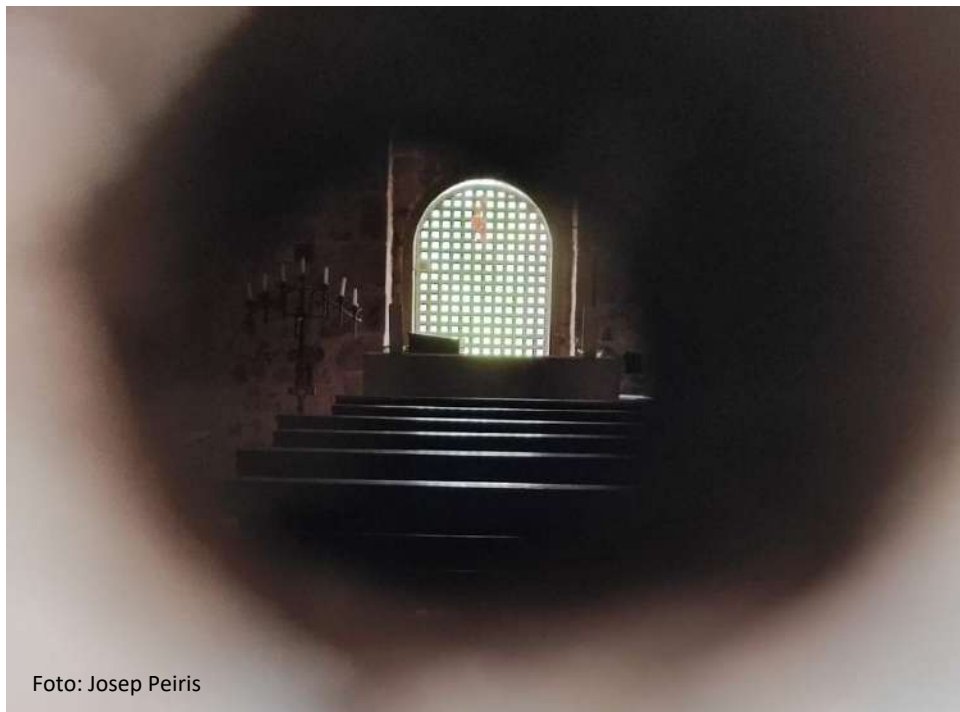

Foto: Josep Peiris

Quatre municipis gironins, al capdavant del reciclatge a Catalunya

- Vilablareix, Albons i Corçà lideren el rànquing de l'Agència de Residus al 2022, per sobre del 91,5%, i Verges és al cinquè lloc, amb un 90,5%

EMILI AGULLÓ - GIRONA

Quatre municipis gironins se situen entre les cinc primeres posicions del darrer rànquing de l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) sobre el reciclatge i la recollida selectiva i separada de deixalles al 2022. Són Vilablareix –al capdavant, amb el 92,6% de selectiva–, Albons –segon, amb el 92,2%– i Corçà –tercer, amb el 91,5%–. I en cinquena posició hi ha Verges, que es manté per sobre del 90% en els darrers anys.

Totes aquestes poblacions apliquen sistemes de recollida porta a porta de les deixalles de veïns i activitats econòmiques, un mètode més costós i feixuc d'implantar en municipis amb blocs d'habitatges, però que avalen les bones ràtios. En termes generals, el director de l'ARC, Isaac Peraire, ha destacat que la generació de fracció resta –el rebuig del contenidor gris que o bé se sotmet a tractament de separació o es continua dipositant en abocadors– va a la baixa.

Feina per fer

Les mitjanes comarcals gironines palesen que encara manca molt de camí per recórrer. En general, la dada positiva és que se situen per sota de la mitjana anual catalana, de 269 quilos generats per habitant. Només el Ripollès (279) i les comarques més turístiques de l'Empordà (sobre els 400) i la Selva (332) superen la xifra.

Al Baix Empordà, reciclen un 51,6%, tot i que és on hauria d'avançar més el sistema de tractament i separació mecànica, un cop clausurat aquest any l'abocador de Solius. I a la cua, se situen la Selva i l'Alt Empordà –que encara no han passat del 47% del total de residus– i la Cerdanya (sota el 28%).

Més enllà de la feixuga extensió del porta a porta, a les comarques gironines evoluciona bé el volum de deixalles orgàniques que se separen en els darrers anys, especialment al Gironès, la Garrotxa, el Pla de l'Estany, i al Baix Empordà i la Selva, on també van créixer amb força les xifres de tones de voluminosos, mobles i fustes que es van recuperar al llarg de 2022.

FESTA MAJOR 2023

Com és habitual, recollim una sèrie de fotografies que ens han enviat dels diferents actes de la Festa Major d'aquest any.

Sardanes amb La Principal de Banyoles

Cor de La Tallada

Tobogan aquàtic

8è. Campionat de Botifarra:

1rs: Joan Motjé - Miquel Baró

2ns: Enric Puig - Antoni Colomer

3ers: Miquel Pujades - Josep Ferrer

Actuacions de l'Orquestra Maravella, la Masovera Barbuda i l'Orquestra Mitjanit. També la animació als dos costats de la barra del bar.

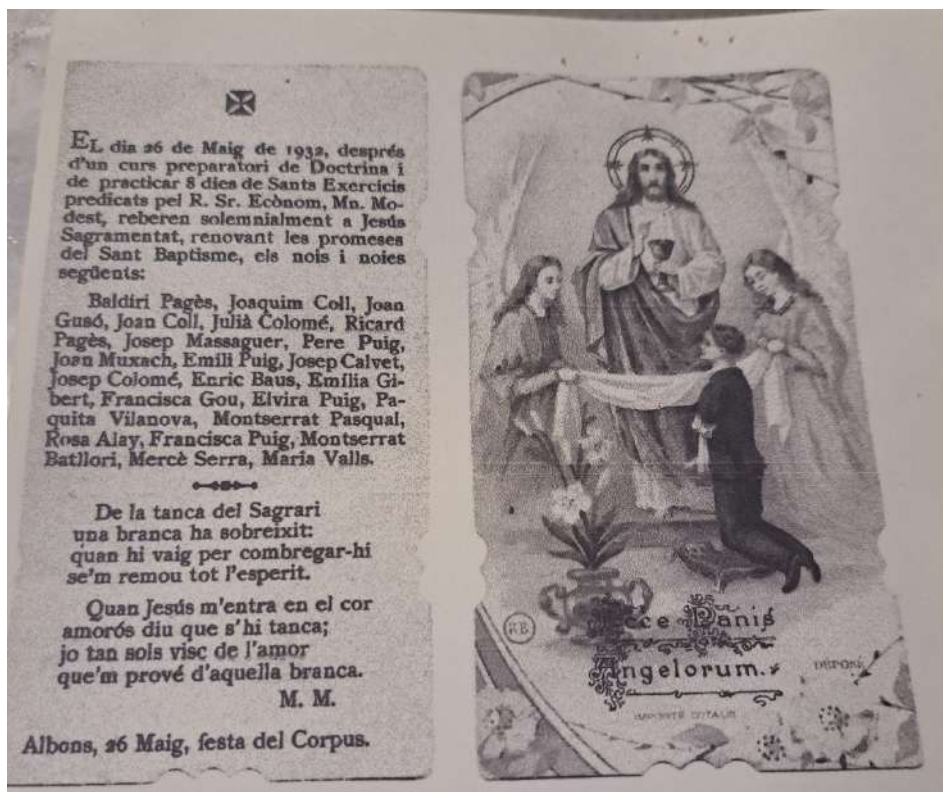
(Fotos de Marc Sales i Josep Peiris)

DOCUMENTS

En Josep Peiris ens fa arribar un document de l'època de la Segona República, règim polític democràtic que va regir Espanya entre el 14 d'abril de 1931, data de la proclamació de la República, en substitució de la monarquia d'Alfons XIII, i l'1 d'abril de 1939, data del final de la Guerra Civil. Tal com podeu observar, està escrit en català.

Ens envia també, dues fotos amb alumnes de l'antiga escola d'Albons dels anys 1946/47 i 1950/51

EXPOSICIÓ DE BOLETS

2ª EXPOSICIÓ DE BOLETS

Albons 29/10/2023

Horari de 10 a 20

Sala d'exposicions Baixos Ajuntament

Organitza Ajuntament D'Albons

Assessorament tècnic

Associació micològica Joaquim Codina

IN MEMORIAM

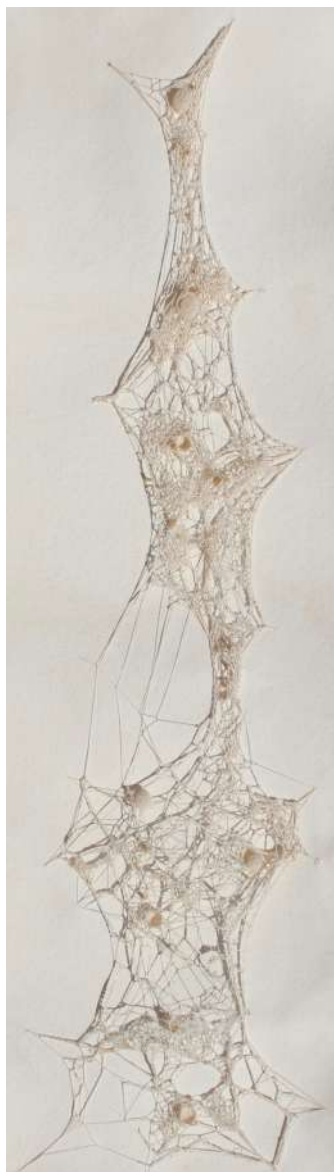
Després d'anys i anys resistint-se, finalment va caure l'estaca del començament del carrer l'escorxador, una premonició complerta sense responsables ni responsabilitats. Però encara queden moltes més estakes en peu. Haurem de seguir cantant *segur que tomba, tomba, tomba... i ens podrem alliberar*.

FILANT AL MARGE DEL CAMÍ

Nens i nenes, pares i mares, avis i avies l'han conegut com mestra. Però aquest estiu, l'Anna Caubet ha mostrat el seu vessant artístic en una exposició individual al Castell Carolíngi de Sant Martí d'Empúries que ha estat tot un èxit. Molts de nosaltres ens hem trobat allà contemplant les seves creacions. "Filant al marge del camí" mostrava més d'una vintena d'obres a partir de un element tan humil, senzill i quotidià com és el fil.

ALERTA

per sequera

restriccions d'aigua en els usos urbans per a municipis en estat d'alerta

VOLUM MÀXIM D'AIGUA PER HABITANT I DIA

Es volums totals d'aigua que entrin al dipòsit municipal per a l'abastament de la població no poden superar els 250 litres per habitant i dia (incloent activitats econòmiques i comercials).

PISCINES - l'ús d'aigua per ompliment queda limitat a:

- El reompliment parcial de piscines amb sistema de recirculació de l'aigua, en les quantitats indispensables per reposar les pèrdues d'aigua per evaporació i per garantir la qualitat sanitària de l'aigua.
- El primer ompliment de piscines de nova construcció.
- En centres educatius, l'ompliment complet o parcial de piscines desmuntables de capacitat inferior a 500 litres per al bany d'infants.

REG públic i privat

- El reg de jardins i zones verdes ha de fer-se només en l'horari de menor insolació (de 20h a 8h).
- La dotació per a reg ha de ser la mínima indispensable adaptant-se en tot moment a les condicions de temperatura i humitat. Cal evitar el reg durant moments de pluja. En qualsevol cas, no pot superar-se un volum de 450 m³/hectàrea/mes.
- El reg dels jardins particulars es pot fer, com a màxim, dos dies cada setmana. Les entitats locals han de determinar la pauta d'alternança. Per defecte, els habitatges amb numeració parella o sense numeració poden regar els dimecres i els dissabtes, i els que tinguin numeració senar els dijous i els diumenges.

NETEJA de vehicles - l'ús de l'aigua queda limitat a:

- Neteja en establiments comercials dedicats a aquesta activitat que compten amb sistemes de recirculació de l'aigua. Fora d'aquests establiments només es permet la neteja de vidres, miralls, retrovisors, llums i plaques de matrícula amb esponja i galleda.
- Es permet la neteja de vehicles fora d'establiments comercials per a mantenir la seguretat i salut de les persones i dels animals. S'inclouen els vehicles de transport de menjar, transport d'animals (vius o morts), ambulàncies, vehicles mèdics i transport de medicaments i de residus. Es farà sempre amb la mínima utilització d'aigua possible.

NETEJA de carrers i mobiliari urbà

- Es prohibeix als particulars la neteja de carrers, paviments, façanes i similars utilitzant mànegues d'aigua. La prohibició no inclou la neteja amb pal de fregar, amb galleda i esponja o amb sistemes de neteja d'alta pressió.
- Els serveis municipals han de realitzar la neteja amb la mínima despesa d'aigua indispensable i prioritant, quan sigui possible, l'ús d'aigua regenerada o aigua no procedent de la xarxa d'abastament d'aigua potable.

FONTS ORNAMENTALS

- Resta prohibit l'ompliment total o parcial de les fonts ornamentals, llacs artificials i altres elements d'ús estètic de l'aigua, excepte els llacs artificials que facin de suport vital de vida aquàtica, on es permet el mínim ús de l'aigua imprescindible pel seu manteniment; també es pot valorar el trasllat de la vida aquàtica afectada a d'altres entorns que n'assegurin la màxima supervivència amb el mínim consum d'aigua.

GRANGES

L'ús d'aigua procedent de la xarxa d'abastament d'aigua potable queda limitat a les quantitats necessàries per l'abeurament i neteja dels animals, així com per a la neteja del recinte. Per aquest darrer ús cal utilitzar només les quantitats imprescindibles per mantenir les condicions sanitàries i només en cas que no es disposi d'una font alternativa i exclusivament mitjançant sistemes de neteja a pressió o altres d'eficàcia equivalent.

ELIMINACIÓ DE POLS EN L'AIRE

Es prohibeix la utilització d'aigua per a l'eliminació de pols i matèria en suspensió a l'aire.

Agència Catalana de l'Aigua

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

Més informació

L'HERBOLARI

El fonoll (*Foeniculum vulgare*) és una planta aromàtica i medicinal que pertany a la família de les Apiàcies. És conegut per les seves fulles fines i tiges d'un verd clar intens, les seves petites flors són grogues i desprenen una olor molt característica i reconeixible. En els mesos de juny i juliol el fonoll creix i comença a treure flors, lluint al mig dels camps.

El fonoll és originari del Mediterrani; al nostre terme, per tots els camins i marges, podem trobar aquesta popular planta. Si us fixeu les cargolines són sempre abundants a les seves tiges, sembla que això ho fan per no perdre l'humitat.

Principalment hi ha dues espècies: el de marge, que és el silvestre, i el dolç, que es cultiva a moltes altres regions del món. D'aquets es consumeix sobretot el seu bulb, com una hortalissa més i que avui en dia és pot trobar fàcilment a mercats i verduries.

Composició nutricional del Fonoll:

Vitamines del grup B (B3, B6 i B9 o àcid fòlic). Provitamina A. Vitamina C. Potassi. Fòsfor. Ferro. Calci. Magnesi

Usos culinaris:

Les parts més utilitzades del fonoll en cuina són les fulles i les llavors. Té un sabor lleugerament anisat i dolç. S'empra sovint per condimentar peixos i mariscs, amanides, pastissos, sopes i altres plats. Les llavors de fonoll també es fan servir en la fabricació de licors com l'absenta molt apreciada a França.

Propietats medicinals:

El fonoll té diverses propietats medicinals. Les seves llavors i fulles s'han fet servir tradicionalment per tractar problemes digestius com ara gasos, indigestió i còlics. També es creu que té propietats antioxidants i antiinflamatòries. Podeu fer infusions amb les fulles o les llavors per obtenir els seus beneficis.

Usos tradicionals:

Trastorns digestius (diarrea, còlics, flatulència, patiments hepàtics); afeccions de les vies urinàries. La infusió es prepara amb 1 cullerada del vegetal per a 1 litre d'aigua acabada de bullir: beure 1 tassa 3 cops al dia. Efectes: analgèsic, antiespasmòdic, carminatiu, galactogen, i antibacterianes.

Els potents antioxidants del fonoll, com la vitamina C i la quercetina, poden ajudar a reduir la inflamació.

S'ha demostrat, també que el fonoll té propietats galactògenes, cosa que significa que ajuda a augmentar la secreció de llet en les mares alletadores. Les investigacions suggereixen que les substàncies específiques que es troben a l'anelol, com el dianetol i el fotoanetol, són les responsables dels efectes galactògens de la planta.

L'extracte de fonoll, és antibacterià, és a dir, inhibeix el creixement de bacteris i llevats potencialment perjudicials..

El fonoll té fortes propietats estrogèniques, cosa que significa que actua de forma similar a l'hormona estrogen. Tot això pot ajudar a alleujar els símptomes de la menopausa. No està aconsellat durant l'embaràs.

Des de temps antics, el fonoll ha estat valorat en diverses cultures per les seves propietats curatives. Les civilitzacions grega i romana ja reconeixien la seva capacitat per alleujar problemes digestius. De fet, el seu nom grec, "marathron", prové de la paraula "maraino", que significa "aprimar-se", a causa del seu ús en l'antiguitat com a supressor de la gana.

A l'edat mitjana, es creia que el fonoll tenia poders màgics, utilitzant-lo per protegir-se contra els esperits malignes i la bruixeria.

Una utilitat, més humil però boníssima, que fem a casa és la vinagreta de fonoll; el seu gust anisat realça les amanides de l'estiu i els hi dona un toc fresc i aromàtic. Us deixo els ingredients que deixarem macerar una bona estona barrejant-los molt bé:

- oli d'oliva 100 ml
- vinagre de poma 30 ml
- 1 cullereta de mel
- 1 cullera de mostassa
- Fonoll tendre tallat molt petit.

Pep Leal

Hem recuperat uns escrit de Josep Recasens i Adroher. Queda molt lluny, però els conflictes de veïns, de robatoris, de simbologies, de “colores nacionales” ens recorden el dia dia dels furts d'estelades que estem patint al poble i a d'altres municipis. Tot passa i el temps també. Però els escrits i la memòria històrica perduren. I aquí en tenim unes petites mostres:

ALBONS POBLE CONFLICTIU

Es així com s'assenyalava a **les darreries de 1800 i principi de 1900**. Es veu que els veïns per qualsevol futilesa decidien anar a judici. En veiem un exemple:

En la Ciudad de Gerona a 27 de septiembre del 1897 Visto el Juicio Oral y público seguido en partes de una el Ministerio Fiscal y de otra el Procurador señor Joaquin Ordeig.

Juan Ylla Costa de 57 años natural y vecino de Albons, y Maria Rosa Ysern y Joer, de 45 años, natural de Montirò y vecina de Albons dedicada a las labores propias de su sexo.

Resultando: Que la presente se instruyó por haberlos denunciado don Juan Muxach, Juez Municipal de Albons, en 28 de octubre de 1896, por el hecho de haberse presentado entre las 9 y 10 de la mañana de dicho día, los procesados en una era situada frente a la casa de Juan Muxach, cogiendo el tronco de un árbol, que unos días antes el referido Muxach había hecho depositar en aquel sitio, por haberlo encontrado en una mañana al levantarse y abrir la puerta de su casa lo encontró apoyado en esta y llevándoselo a casa de la Ysern a pesar de haberse opuesto invocando su autoridad de Juez Municipal. Pero ellos lo desobedecieron y se burlaron de él con carcajadas, palabras groseras...

Fallamos: Que debemos absolver y absolvemos a los procesados Juan Ylla Costa y Maria Rosa Ysern, declarando de oficio las costas procesales y déjense sin efecto las fianzas y los vales y cancélese las anotaciones.

Audiencia Provincial 214/96

ALBONS SEGONS LA PREMSA DE L'ANY 1925. 'El Norte' - 19 junio 1925

El día 11 de los corrientes y con motivo de de la festividad del Corpus, celebrese en el pueblo de ALBONS una fiesta del todo simpática; pues después de la tradicional procesión, a la cual asistió el Ayuntamiento en Corporación, postularon por el pueblo a beneficio e los Mutilados de África, las señoritas:

ANITA MOTAS, MICAELA SUÑÉ, CARMEN PUIG, MARTA GATIUS, DOLORES MUIXACH Y CLARA FIGAROLA y las niñas: ANGELA PAGÉS, MAGDALENA PUIG, TERESA SALÓ Y TERESA BATLLORI, las cuales, a cambio de unos distintivos con los colores nacionales, reclamaban una limosna para los mutilados. Y a pesar de la pequeñez del pueblo y de estar en plena siega se recogió la suma de 28'25 ptas. que junto con otra cantidad que pondrá el Ayuntamiento irá a engrosar el fondo del Comité Regional. Todo ello fue debido a la iniciativa de nuestro celoso e incansable Alcalde D. José Suñé Pou.

- "Han disparat un tret contra el Secretari de l'Ajuntament d'Albons senyor Pere Marquès, sortosament la bala només li travessà la barretina" (1888).

"S'ha acordat construir una nova Casa Consistorial. Escola i habitacions pels mestres. El seu emplaçament serà en uns terrenys annexes a la Plaça del poble. El preu mínim per a participar en la subhasta pública és de 4.475'84 ptes., i les obres hauran d'estar acabades en el termini de sis mesos. Així mateix es fa saber, que es procedirà a la venda o pernoctació de l'enrunada Casa Consistorial que estava situada el carrer Regomí, cantonada a la de l'Olivera" (1904).

3).

- "L'enllumenat d'Albons consistirà en 25 lampades, que costaran 1'50 cadascuna". (1917).

- "S'ha de proveir la plaça de Farmacèutic d'Albons, que tindrà una assignació de 97 ptes. anuals, i 95 ptes. per a medicaments destinats a les famílies pobres". (1925).

- "Vist el pèssim estat de salubritat i higiene en què es troba el carreró del Nord d'aquest poble, que està situat entre el carrer Fernando i la Plaça, i atenent a les reiterades queixes d'alguns veïns, aquest Ajuntament d'Albons. ACORDA: Declarar aquest tros de carreró d'utilitat pública. I ordena als veïns

ACTIVITATS

D'ABANTES A XURRENCAI
El parlar de l'Empordà

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE

Amb la presència de l'autor Robert Sabater

DISSABTE 14 D'OCTUBRE, 12:00H
LA SALA, ALBONS

organitzat per

Ajuntament d'Albons

MAGIC 14/10/23
CAMBRAS ALBONS

DISSABTE 14 D'OCTUBRE · 20H
La Sala · ALBONS

Per a tots els públics · Gratuït

Ajuntament d'Albons

Amb el suport de:

Obra de Teatre
A càrrec de la Companyia La Laguna de Sils

TOC TOC

DIUMENGE 15 D'OCTUBRE · 19:00H
La Sala · Albons

Entrada gratuïta

Ajuntament d'Albons

Amb el suport de:

Diputació de Girona

PER A JOVES DE 12 A 17 ANYS

DISSABTES TARDA A L'ESPai JOVE

DISSABTES QUINZENALS
DE 17 A 19 H AL PUNT JUVENIL D'ALBONS

DATES 2023: 7 I 21 D'OCTUBRE
11 I 25 DE NOVEMBRE
9 I 23 DE DESEMBRE

+ INFO PER WHATSAPP AL 609027708

Us recordem que encara sou a temps de participar en el II Concurs de Relat Breu de Albons 2023. Animeu-vos, tots tenim una bona història que contar.

2n CONCURS
**RELAT BREU
ALBONS 2023**

TEMA: L'EMPORDÀ
2000 PARAULES MÀX
LLIURAMENT PER
CORREU ELECTRÒNIC
COSESDALBONS@GMAIL.COM
FINS EL 30 OCTUBRE
CONSULTEU BASES A
WWW.ALBONS.CAT

Ànec amb camasecs i albergínies

Ingredients:

1 ànec gros, oli, 2 tomàquets petits, 2 alls,
1 copa de vi ranci, un pols de farina, moixernons secs,
2 albergínies petites, pa ratllat, 1 ou.

Elaboració:

Poseu en una cassola al foc amb un fons d'oli i sofregiu el trossos d'ànec. Quan estiguin rossos traieu-los del foc. Si queda massa greix també el traieu. A continuació hi poseu la ceba ben trinxada, al cap de poc els alls també trinxats. Anar remenant i quan la ceba sigui rossa i afegiu el tomàquet, pelat i ratllat. Deixeu- ho confitar. Després hi tireu els moixernons , que haurem tingut en remull. Esperem uns minuts i afegim l'ànec que ja estava rosset. Tirem ½ got de vi ranci i ho deixem reduir. Poseu-hi la sal i deixeu-ho coure durant 1 hora anirem escumant la salsa i traient el greix del damunt. Mentrestant talleu les albergínies a tires i escaldeu-les amb aigua. (o purgueu –les abans amb aigua i sal durant mitja horeta) A continuació les passeu per ou i pa ratllat i les fregiu. Feu una picada amb all, ametlles, avellanes, pa torrat o galetes, deixateu-la amb vi ranci. Tireu-la a la cassola, proveu si esta bé de sal i uns minuts abans de servir poseu-hi les albergínies.

Peres amb vi

Ingredients per 4 persones:

4 peres conferència, 1 ampolla de vi negre (75cl), 4
cullerades de sucre moreno, 1 anís estrellat, uns claus,
d'una taronja, 1 branqueta de canyella i un got d'aigua si convé.

Elaboració:

Netegeu bé les anxoves, les posem en remull i les eixuguem. I les piquem al morter o amb turmix amb la maionesa.

Si no volem fer-la amb maionesa però si amb les anxoves sempre, la podem fer amb pa remullat, tàperes, cogombrets amb vinagre, oli, vinagre, aigua. S'hi pot afegir pebre o bitxo. També la podem fer amb fonoll, julivert, alfàbrega, ametlles un rajolí de llet. O bé, ceba, all, rovell d'ou, anxoves i patata bullida.

Ajuntament d'Albons

Telèfon: 972 788 005

Atenció presencial limitada als dimarts i dijous de 10 a 13 h. Imprescindible demanar cita prèvia.

Correus:

De dilluns a divendres de 09:00 a 09:30h

Dispensari mèdic:

Dilluns i dimecres de 8:00 h a 10:30 h.

Divendres de 11:30 h a 14:00.

Farmàcies

Albons: 972 765 106

Bellcaire: 972 788 471

Verges: 972 780 034

Hospitals

Hospital de Figueres: 972 501 400

Hospital Josep Trueta: 972 940 200

Transport

RENFE: 902 320 320

SARFA: 902 302 025

Serveis Especials Generalitat

Emergències: 112

Violència de Gènere: 016

Bombers: 112

CatSalut: 061

Gencat.cat: 012

Ajuda a nens i adolescents: 900 202 010

SANT GRAU ALBONS 2023

DISSABTE 14 D'OCTUBRE

12:00 h • A la sala

**PRESENTACIÓ DEL LLIBRE “D’ABANTES A
XURRENCAI, EL PARLAR DE L’EMPORDÀ”
amb la presència de l'autor Robert Sabater i Costa**

20:00 h • A la sala

**Espectacle de màgia per a tota la família amb el
MAG MÀGIC CAMBRAS**

DIUMENGE 15 D'OCTUBRE

Al matí, tradicional pujada a l'ermita de Sant Grau

12:00 h • Ofici solemne i tot seguit sardanes amb la
Principal de Banyoles. En acabat pisolabis per a tothom

19:00 h • A la sala

**Obra de teatre “TOC TOC” amb la Companyia la
Laguna de Sils**

Ajuntament d'Albons

Amb el suport de:

Diputació de Girona